

Poslanec in volivci

NA NEDAVNIH zborih volivcev v naši občini, kjer se je razpravljalo o nadomestnih volitvah za zveznega poslanca, je bilo izrečenih precej kritičnih pripomb na račun dejavnosti poslancev, bodisi zveznih bodisi republiških. Glavni očitki so leteli na kaj majhno povezanost poslanca z volivci, z življenjem in problemi v krajevnih in delovnih skupnostih ter v komunah. Slišati je bilo celo opazke, da so posamezni poslanci, izvoljeni na območju naše občine, imeli tako rekoč edini, neposredni »stik« z volivci — na voliščih, in to na dan svoje izvolitve.

V zadnjih mesecih smo bili priča čedalje večjega učinkovanja reforme tudi priča številnim težavam v delovnih organizacijah v gospodarstvu. V marsikaterem delovnem kolektivu so se pritoževali zaradi gospodarskih predpisov ali, bolje rečeno, neustreznih sistemskih rešitev. Litostrojčani so nedavno celo neposredno poslali zvezni skupščini svoje zahteve po spremembi nekaterih predpisov — namesto da bi »zadolžili« svojega poslanca v gospodarskem zboru zvezne skupščine, naj sproži njihove probleme — ki pa seveda niso samo njihovi — na ustreznih mestih v zvezni skupšči-

ni. Mar ta in verjetno še drugi podobni primeri ne kažejo, da so tudi poslanci zborov delovnih skupnosti odtrgani od volivcev — proizvajalcev, svoje baze. Drugače bi se verjetno delovni kolektivi pogostejše obračali nanje.

O šibkih stikih poslancev z volivci govorimo že precej dolgo. Navadno seže poslančeva vez le do občinskih organov, tu pa tam tudi do vodstev večjih delovnih organizacij, medtem ko skoraj ne zasledimo, da bi prišli poslanci na zbor volivcev — na terenu ali v podjetju. Povsem bi lahko pritrdili tistim, ki pravijo, da bi morali zvezni ali republiški poslanci vsaj enkrat do dvakrat na leto prihajati neposredno med svoje volivce, se zanimati za lokalne probleme ali probleme v delovni organizaciji, hkrati pa videti, kako se skupščinski akti izvajajo v praksi, in seveda tudi poročati volivcem o svojem delu, o svojih nastopanjih in stališčih v skupščini. Za takšno dejavnost poslancev bi se morala kar najbolj zavzemati občinska konferenca SZDL. Potem bi se tudi volivci česče obračali na poslance z raznimi vprašanji in problemi, s tem pa posredno tudi na skupščino.

B. Z.

Joj, od kod bi vzel?

PONOSNI SMO, ko gledamo, kako po vsej šiški rastejo kot gobe po dežju, nove stanovanjske in poslovne zgradbe. Naš šišenski ponos pa se kaj hitro zamaje ob vprašanju: kje so šola, vrtec, trgovina in vsi tisti objekti, ki iz njih sestoji človeški bivalni prostor. Nihče ne dvomi o tem, da je za današnjo stanovanjsko kulturo potrebno ne le nekaj kvadratnih metrov med štirimi bolj ali manj udobnimi stenami, marveč še kaj več. Čeprav to vsi vemo, pa rastejo nove soseske, ki bodo kmalu podvojile število šišenskih občanov, brez zagotovila, da bodo urejene tako, da bo bivanje v njih prijetnejše.

Šišensko gradbišče je najbolj živahno v Ljubljani, največji pritisk novih priseljenec je usmerjen prav na naše področje. Z vsako novo sosesko se poveča število šišenskih občanov za 6.000 do 10.000 prebivalcev. Med njimi je najmanj 1.200 šoloobveznih otrok. Hitra stanovanjska graditev je prehitela izgradnjo novih šolskih in vzgojno-varstvenih objektov, tako da znova grozi v nekaterih šolah tretja izmena. Če se bo tempo stanovanjske graditve nadaljeval z enako hitrostjo kot doslej, bo treba v najkrajšem času zagotoviti za investicije v nove šolske objekte najmanj 3.500 milijonov starih

din, za investicije v vzgojno-varstvene objekte pa okoli 900 milijonov. Kje vzeti denar, je za šišensko občino najbolj aktualno vprašanje in to grozi, da bo v bližnji prihodnosti napravilo velike luknje v občinski proračune.

Ali je res samo občinski proračun dolžan skrbeti za nova šolska poslopja? Gotovo bo treba najti tudi nove oblike financiranja za šolstvo, vzgojo in varstvo. Nikakor ne moremo pritrditi mnenju, da so samo cesta, vodovod in kanalizacija alfa in omega komunalnega urejanja zemljišč. Na žalost pa je tako mnenje danes še prevladujoče.

Dohodki od prispevkov za komunalno urejanje zemljišč bodo morali slejkoprej pokrivati tudi del potreb v šolstvu. Prav tako je dolžnost vseh investitorjev, ki vodijo izgradnjo stanovanjskih in poslovnih prostorov, da v svojih programih predvidijo potrebe po šolskih in drugih prostorih na vseh gradbiščih, še preden se vselijo v nova stanovanja novi občani naše občine. Če en sam odstotek v ceni novih stanovanj bi pomenil novo šolo za sosesko, ki se gradi. Razlika med nabavno in prodajno ceno stanovanj pa je takšna, da prispevek od vrednosti stanovanja gotovo ne bo vplival na rentabilnost podjetja Stan-

dard, ki je glavni kupec in prodajalec stanovanj in poslovnih prostorov v naši občini.

Hitra rast Šiške bo odpirala vedno nova vprašanja. Gotovo ni več daleč čas, ko bo treba razmišljati ne samo v šiški, pač pa tudi v Ljubljani sploh, o uvedbi samopriskupkov. Že jeseni bo to vprašanje zagotovo prišlo na dnevni red zborov volivcev. Morda se bomo do takrat

morali odločiti, ali ne bi bilo primernejše poiskati za investicije v šole in varstvene zavode stalnejše vire sredstev, kot je samopriskup. Seveda je interes nas vseh večji in lažje se odločamo za soudeležbo, kadar govorimo o svoji blatni ulici, kakor pa takrat, kadar naj bi prostovoljno prispevali del svojih dohodkov za šolo, ki ne bo stala v naši neposredni bližini.

B. Š.

Cenejša stanovanja

ZIDAVA stanovanj je postala zelo donosen posel za nekatera podjetja. Levji delež dobička pobirajo še vedno podjetja, ki organizirajo stanovanjsko graditev in preprodajo stanovanja. Neredko se kar čez noč zviša cena stanovanju za dva milijona starih dinarjev, zaslužki posrednikov pa se gibljejo od 30.000 do 45.000 S-din pri kvadratnem metru stanovanjske površine. Težnja naših občanov, da bi čimprej prišli do lastnega ognjišča, omogoča takšne zaslužke. Ali so tako visoke marže še opravičljive? Prav gotovo ne, saj pomenijo prelihanje družbenega denarja v tisto smer, kjer je opravljeno najmanj živega dela. Docela je nemogoče, da bi kupil naš občan stanovanje za 12 in več milijonov pri svojih povprečnih osebnih dohodkih. Družbena sredstva v obliki kreditov pa omogočajo čezmerno bogatenje nekaterih delovnih organizacij.

Naše gradbeništvo je z novimi delovnimi metodami že pocenilo svoje delo in daje za isto ceno občanom dokaj večje stanovanjsko udobje. Čas bi bil, da poiščejo tudi druge organizacije in organi vse možnosti, da bi občani lahko kupovali cenejša stanovanja.

O teh vprašanjih je že razpravljala občinska skupščina

in naročila svojemu svetu za komunalne zadeve kot tudi podjetju Standard in urbanistom, da prouče vse možnosti, kako bi lahko pocenili zidavo stanovanj. Gotovo je, da bodo pocenila stanovanja samo resnejša skupna prizadevanja. Skupščina je šla pri svojih prizadevanjih celo dlje. Ugotovila je, da danes skorajda ne gradimo novih stanovanj za najem in da je to eden najbolj perečih problemov stanovanjske politike v Ljubljani. Povsod po svetu pomenijo stanovanja za najem največji delež v skupnem številu novo zgrajenih stanovanj, pri nas pa takih stanovanj ni.

Kje najti prostore za cenejo graditev, to je slej ko prej dilema, kajti stanovanja, ki bi jih gradili na komunalno slabše urejenih zemljiščih, gotovo ne bodo najcenejša. Takšna stanovanjska graditev je po izkušnjah ena najdražjih, ker potegne za seboj kasnejše urejanje komunalnih naprav. Varčevati na račun osnovne stanovanjske kulture pa je v današnjem času tudi potrata. Samo bolj strokovno delo in znanstvene analize bodo lahko pocenile zidavo in komunalne objekte, ki so z visokimi številskimi zastopani v skupni ceni stanovanjskega prostora.

V. K.

Reelekcija

VOLITVE vodilnih delavcev v naših delovnih organizacijah prihajajo v zaključno fazo. V večini delovnih organizacij, ki so bile dolžne opraviti reelekcijo v spomladanskem roku, je bila ta opravljena, pa tudi mnoge delovne organizacije, ki bi morale opraviti reelekcijo šele v zimskem roku, so že pripravljale razpise ali se pripravljajo nanje.

Letošnje volitve so pokazale, da je bila reelekcija bolj poglobljena kot prejšnja leta. K temu je pripomoglo resnejše delo razpisnih komisij, ki so ob razpisih upoštevale gospodarski položaj delovne organizacije, njeno perspektivo, delovanje samoupravnih organov v delovni organizaciji in kadrovske urejenosti organizacije. Pri delu komisij za razpis ni bilo več toliko napak kot poprej, čeprav ni mogoče trditi, da ni bilo zunanega vmešavanja v delo komisij. Zlasti je bilo vme-

šavanje vidnejše v negospodarskih organizacijah, posebnost v šolstvu. Tu so se komisije raje odločale za kandidate, ki so imeli tiho podporo občine. Med vidnejšimi napakami v delu komisij je tudi odločanje za enega samega kandidata, čeprav je imelo več kandidatov enake pogoje. V takih primerih bi morale komisije predlagati vse enakovredne kandidate v končno odločitev najvišjim upravnim organom delovne organizacije.

Med pozitivne spremembe, ki jih je prinesla letošnja reelekcija, sodi tudi animiranje možnih kandidatov za posamezna vodilna delovna mesta. Reelekcija se je počasi vključila v naš samoupravni sistem in ni več sama sebi namen. Njen pomen se bo še povečal, če bo zajela poleg direktorskih tudi druga vodilna delovna mesta, če bo postala reelekcija ekipe, ki vodi in odgovarja za delo v

organizaciji. Samo tako bo reelekcija lahko izboljšala kadrovske strukture v naših delovnih organizacijah in dala mesto novim, svežim močem.

B. Š.

Uspešna sanacija

TEKSTILNA TOVARNA v Medvodah, ki je bila že dlje časa v težjih gospodarskih razmerah, je znova ujela veter v svoja jadra. Začasna komisija za gospodarstvo, ki jo je imenovala občinska skupščina in jo je vodil direktor Bombažne tkalnice Jože Vonta, je po večmesečnem delu izdelala predloge za ukrepe, ki so v tovarni povečali rentabilnost in prodajo, znižali upravno, prodajno in proizvodno režijo ter izboljšali kontinuiteto proizvodnje. V Tekstilni tovarni predvidevajo ukinitve oplemenitilnice, ker bodo tkanine apretirali v Bombažni tkalnici, saj ima ta za to sodobnejšo opremo. Tovarna bo tako pridobila nove prostore za razvoj drugih dejavnosti, zlasti pa za prehod iz dosedanjega tro- na štiri- etatvni sistem. S tem se bo povečala produktivnost, podjetje pa bo tudi obogatilo svoj asortiment. Nove stroje nameravajo montirati tudi v obratu tehničnih filcev.

Oba obrata, bombažni in obrat tehničnih filcev, ne izkazujeta več izgube. Tudi izguba iz lanskega leta je že pokrita. Že sedaj je bilo med Bombažno tkalnico in Tekstilno tovarno vzpostavljeno široko sodelovanje tako glede skupnih investicij in priprave skupnih delovnih programov kot tudi tesno sodelovanje na komercialnem in tehničnem področju. Integracija obeh podjetij je na vidiku in bo prinesla boljše perspektivo za oba kolektiva. Omogočila bo popolno kompletiranje obrata tehničnih filcev v Medvodah in popolno avtomatizacijo proizvodnje v Bombažni tkalnici. O zagotovitvi sredstev za te investicije, ki bodo organsko povezale oba kolektiva, že tečejo pogovori.

V SORI JE bila prisilna uprava le nekaj mesecev. Spremenila je asortiment proizvodov in postavila pred kolektiv odkrito vprašanje, ali nadaljevati po starem in propasti ali začeti z novim. V kratkem času, kar je obstajala prisilna uprava, so začela v podjetje prihajati nova naročila. Bruto proizvodnja se je potrojila. Tako je prisilna uprava že lahko poročala, da je podjetje izplavalo iz najhujšega in bi lahko že v septembru ukinili prisilno upravo.

Sora naj bi v perspektivi prešla na maloserijsko proizvodnjo, ker pa je konkurenca tovrstnih podjetij zelo močna, je bojazen, da bi znova zapadla v gospodarske težave, upravičena. Treba se bo nasloniti na močnejšega. Podjetje Slovenijales je pripravljeno komercialno in tehnološko sodelovati s Soro in ji zagotoviti obratna sredstva. Želi pa, da sklad skupnih rezerv pokrije dosedanje izgube z dolgoročnim kreditom.

V. K.